

Let izhaja vsak ponedeljek. Naročnina: za 1 mesec L. 8.—, za 3 mesece L. 23.—, celo leto L. 75.—, v inozemstvo mesečno št. 30 st. — Oglasnina za 1 mm prostora: za trgovske in obrtne oglase L. 1.—, za osmrtnice, za obitne in za druge L. 1.50, oglase denarnih zavodov L. 2.—, za prvi strani L. 2.—

EDINOST

Uredništvo in upravnstvo: Trst (3), ulica S. Francesco d'Assisi 20, Telefon 11-57. Dopolni naj se pošiljajo izključno uredništvu, oglasi, reklamacije in denar pa upravnstvu. Rokopisi se ne vračajo. Neprankirana pisma se ne sprejemajo. — Last, založba in tisk Tiskarne «Edinost». Poduredništvo v Gorici: ulica Giosuè Carducci št. 7, I. n. — Telef. št. 327. Glavni in odgovorni urednik: prof. Filip Perle.

Družina

V nedeljski številki «Edinosti» smo govorili o porokah in «azporkah» ter o njihovem razmerju pri različnih narodih. Ugotovili smo dejstvo, da ravno najnižje stojičji narodi prisejajo na nerazdružljivost zakona ter smatrajo vsako kršitev tega nara kot zločin. Mi, civilizirani narodi zapada in vzhoda, smo v pojmovanju družine daleč «naprej», in sicer že tako daleč, da se bližamo zopet primitivnemu stanju divjega življenja pračloveka le s to razliko, da je smatral pračlovek-divjak zakon za sredstvo samohranitve in naravnega nagona, medtem ko mi moderni civiliziranci, smatramo zakon kot nekaj, kar nam nekoč greni življenje. Modernemu človeku se zdi zakon kot nekaj, kar mu krati udobnost in uživanje v polnem razmahu, in ga smatra le za breme. Zadnjič navedeni podatki bi nam jasno govorili o tem. Posebno Amerika, domovina vsemožnega, nam priča o tem dovolj jasno. Lahko trdimo, da nam Amerika poleg svojih cenjenih produktov in metod uvaja samo le novo metodo zakona. Ameriška družina je razsuta in nima pomena. V njej ne vlada več ljubezen in čut za družino, ampak enostaven «business» in udobnost.

Kje tiče vzroki, ki tirajo družino k razpadu? Danes se na splošno zakon ne jemlje kot nekaj resnega, ampak kot nekaj, kar je pač potrebno, a ne veže na dolžnosti. Velika večina je pač vzgojena v povojni duševnosti; udobnost, zabava in veselje, ako pa tega v zakonu ni, je boj tu, in dani so vsi predpogoji za zrušeno družinsko življenje.

Po mojem mnenju sloni vse propadajoče družinsko življenje na nezmiselnosti sedanje vzgoje. Današnja vzgoja ne vzgaja, ampak samo uči. Samo od učencev na postane človek praktičen analist. Današnja mladina — bodisi ženska ali moška — je presvobodna in niti nima pravega smisla poštnih zabav. Mati in oče zgubita avtoriteto in moč nad zarodom; mnogo je tudi mater, ki so same odložile avtoriteto na ljubo hčerke in sina, ki se morata pač zabavati, ali bolje rečeno «izživeti». Prikrilo ali javno odobravanje početja otrok s strani očeta in matere je naravnost zločin nad družbo. Nešteto je mater, ki same pošiljajo hčerke na ples in jih iščajo, četudi na račun tega trpi cela družina. Mislijo, da ne dobi moči in radi tega ga mora «ujetiti»!

Sicer pa škodi družinskemu življenju tudi mnogo pretirani feminizem, oziroma pretirana domišljija o enakopravnosti žene z moškim. Enakopravnosti sicer ne jemlje ženski nihče, niti ji je ne prikrajuje, a ta enakopravnost se ne izrazi v kajenju cigaret, pouličevanju in flirtu moderne gospodične in gospe.

Človek je pač po svoji naravi ustvarjen tak, da se mož in žena izpolnjujeta v skupnem življenjskem boju. Tega danes ni! Pretežna večina mož samska zakon kot breme, a to breme ni samo težko, marveč zahteva tudi odpovedi in precej življenjske volje in energije. Ogromna večina mož pa danes tega nima. Manjka jim resnosti in zmisla življenja.

Človek se v današnji težki gospodarski borbi za obstanek boji vsega, kar bi ga oviralo in vezalo, in to se opaža posebno pri možu. A ženska danes boži od zakona, ker se čuti bolj svobodna in ni na nikogar navezana. Moderna žena hoče zatreči v sebi čut materinstva, kateri je edina gonilna vzmet človeka. Žena kakor tudi mož postajata frivolna, iščoča samo zabave in udobnosti. A družina se ruši in poka na vseh voglih.

Zamrl je smisel prave stare družine, ki je bila ognjišče ljubezni in ustvarjajočih sil. Danes so si bratje in sestre tuji bolj kot dva tučja. Te bo prej vezal skupni interes ko pa dva brata. Sleherni hodi svojo pot in sleherni ima svoj cilj, ki je popolnoma v nasprotju z načeli družine.

Danes se grade družine na materialni podlagi, tako zvali zakoni razuma, v katerih pre-

Nameni in posledice

sklenitve francosko-jugoslovenske pogodbe v sedbi lista «Lavoro d'Italia»

RIM, 19. Odmevi sklenitve francosko-jugoslovenske se niso docela izvenili v rimskem tisku. Vsak dan se kak rimski list, bodisi direktno, bodisi indirektno spet vrača k temu predmetu. Danes sta o tem vprašanju objavila uvodna članka opoldanski «Tevere» in večerni «Lavoro d'Italia».

«Tevere» poroča v svojem uvodniku najprej o članku beograjskega lista «Vreme», v katerem se ta list hvali, da je bil Hrvat Vuković, ki je dne 24. maja 1915. potopil italijanski torpedolovec «Turbine». Ta dogodek služi listu kot ponoven dokaz, da je Jugoslavija prevzela dediščino Avstrije, saj si vendar pripisuje zelo dvomljivo avstrijsko zmago. Isto misel razklada v kratkem članku tudi večerna «Tribuna».

Bolj obširno se bavi s francosko-jugoslovensko pogodbo in njenimi posledicami v listu «Lavoro d'Italia» Alfred Signoret, ki v članku pod naslovom «Quo vadi Gallia?». Po preteku enega tedna, odkar je bila podpisana pogodba, pravi člankar, se že lahko ocenijo njene posledice in napoveduje nadaljnji potek dogodkov. Če je glavni namen pogodbe, kakor zatrjuje «Gaulois», preprečiti priključitev Avstrije k Nemčiji, ni to vprašanje za Italijo nikake življenjske važnosti, pač pa je življenjske važnosti za obstoj podonavskih držav. Toda ta pogodba ne zasluje izključno le tega namena in tudi ne predstavlja zaključek diplomatske akcije Fracije, ki je sklenila že enake pogodbe s Poljsko, Čehoslovasko in Rumunijo, temveč zasluje mnogo bolj obsežen program, ki se skriva pod varljivimi gesli: Balkan Balkancem in pa Balkanski Locarno.

Nazivlje pariški pogodbi, nadaljuje člankar, ostaja Jugoslavija še nadalje izolirana, kajti odnosi z Bolgarijo in Grčijo so ostali, kot so bili pred sklenitvijo pogodbe, ali pa so se celo še bolj poostriili. Francosko-jugoslovenska pogodba ostaja v luči dejstev to, kar je, to je dejanje, naperjeno proti Italiji, kar so Jugoslovenci zelo nemodro potrdili z izlivi veselja, s katerim je bila sprejeta sklenitve pogodbe. Mar mislijo zares, se vprašuje Alfred Signoret, da jim pogodba olajša pot do Trsta in Soče ali pa vsaj odvzame učinek tiranske pogodbe, ki je največje jamstvo neodvisnosti in nedotakljivosti Albanije? Po vsej verjetnosti nimajo nikakih jasnih ciljev, temveč v njih deluje samo instinkt, povzročiti zapletljaje, da bodo lahko ribarili v kalnem. Toda drago bodo morali plačati francosko pomoč. Svoje vojne dolgeve bodo morali povrniti v zlati denarni vrednosti, svoje prirodno bogastvo bodo morali zastaviti francoskim kapitalistom in odpovedati se bodo morali svoji suvereniteti v oboroževanju na kopnem in na morju. Sicer pa Jugoslovanom, pravi člankar, ni mnogo ležeče na tem suženstvu, samo da lahko gojijo nado na zmagovito vojno proti Italiji.

«Jugoslavija se je definitivno odločila in ni mogoče več računati, da bi se pomirila. Pogodba o prijateljstvu in sodelovanju pa je postala votla in brezpredmetna, čim je bila odkrita Ninčičeva igra.

«Kaj pa Francija? Quai d'Orsay namerava še nadalje ignorirati Italijo? Ali nas smatra že za odkrite sovražnike, proti katerim se je treba pravočasno zavarovati, ali pa računa, da bo v odločilnem trenutku vrgla na mizo stare karte, da bi zapletla našo akcijo? Če je prva premisa odločujoča, tedaj se ne da ničesar narediti, če pa je odločujoča druga, tedaj naj razmišljajo v Parizu, da je Italija zadobila z Vittorio Venetom popolno varnost vseh svojih alpskih mej in da bomo vsled tega lahko odločali o naši bodočnosti, ne da bi se brigali za delovanje kariknega naslednika Barriera.

Italijanski uvod iz Jugoslavije

RIM, 19. Kakor poročajo agenciji «Roma» iz Beograda, zavzema Italija po uradnih statističnih podatkih v prvih devetih mesecih tega leta prvo mesto glede jugoslovenskega izvoza in uvaža iz Jugoslavije nič manj nego 26.40 celokupnega jugoslovenskega izvoznega blaga. Italiji sledijo: Avstrija z 21.99, Čehoslovaska z 11.50, Grčija z 9.55, Nemčija z 8.64, Madžarska s 7.62, Švica s 3.87 odstotkov itd. Italijanski uvod iz Jugoslavije, dodaja agencija, je obstojal predvsem v jajcih in ostalih živilih. Iz omenjenih podatkov sledi, se zaključuje poročilo agencije «Roma», kako velike važnosti je Italija za jugoslovenski trg.

Predsednik Coolidge o nalogah ameriške politike

FILADELFIJA, 18. Na zborovanju zvezne lige je imel Coolidge včeraj velik govor, v katerem je zahteval naloge, ki jih bodo morali izvršiti državljani Združenih držav. Coolidge je govoril o izpopolnitvi ameriške vojne mornarice, o podpiranju trgovinskih plovnih družb za gradnjo hitrih tovornih parnikov, ki bi se dali uporabiti kot pomožne vojne ladje, dalje o pospešitvi razvoja ameriškega letalstva in proti znižanju davkov.

Odkritje zarote proti predsedniku poljske republike

VARŠAVA, 19. Policija je izsledila zaroto proti življenju predsednika republike maršala Pilsudskega. Zaroto je vodil neki Evstahijević, ki je bil obenem tudi predsednik neke politične organizacije, ki je bila nasprotna Pilsudskemu. Policija je prišla na sled zarote na podlagi ovadbe nekega bančnega uradnika. Ta uradnik, po imenu Preis, je ovadil policijo, da ga je Evstahijević nagovarjal k atentatu proti Pilsudskemu. Ker ni hotel sprejeti te naloge, ga je Evstahijević prisilil z grožnjo. Preis se je pred njim hlinil, češ da bo izvedel njegov ukaz, nato pa je izdal vso zadevo policiji, ki je Evstahijevića takoj aretirala.

Jugoslovenska narodna skupščina

Državni proračun in finančni zakon

BEOGRAD, 19. Današnja seja narodne skupščine se je otvorila ob 11.30. Po prečitanih zapisnikih in drugih formalnostih je predsednik dr. Perić naznanil, da je finančni minister dr. Bogdan Marković predložil narodni skupščini zakonski predlog o državnem proračunu za leto 1928-29. Ter za zaključitev računa o proračunu za leto 1924-1925. Oboje je bilo takoj oddano finančnemu odboru. Obenem je predsednik narodne skupščine javil, da je predložil finančni minister tudi zakonski predlog o izenačenju neposrednih davkov, za katere zahteva nujnost. Skupščina je nujnost tega predloga soglasno sprejela. Narodni skupščini je bil predložen tudi načrt finančnega zakona, ki šteje, kot smo že napovedali, 70 členov. Po členu 69. tega zakona se na ozemlju kraljevine SHS v razdalji 50 kilometrov od državne meje oziroma od morske obale ne more na noben način skleniti kaka pogodba, bodisi v breme, bodisi v dobro, o pravni posesti ali uporabi nepremičnega imetja brez predhodnega odobrenja ministra vojske in mornarice in ministra za notranje zadeve. Brez tega pristanka ne morejo sodišča in ostale oblasti beležiti prenosa ali pa sploh sodelovati pri kakem tozadevnem pravnem prenosu.

Poslanec dr. Budisavljević je stavil zakonski predlog za razveljavljenje uredbe o premostitvosti občinskih uradnikov v Hrvatski in Slavoniji. Ta zakonski predlog je dr. Angjelić novič v imenu vlade odklonil. Nato je bila seja zaključena in se bo prihodnja vršila v sredo z dnevnim redom: Odgovor zunanega ministra na interpelacijo Svetozarja Pribečevića o zunanji politiki. Celotni državni proračun za l. 1928-29. znaša 11.592.794.000 dinarjev.

Slovenski novinar obsojen

LJUBLJANA, 19. Danes se je vršila pred ljubljanskim sodiščem javna razprava o tožbi vrhovnega bosanskega škofa dr. Savića in ljubljanskega nadškofa dr. Jegliča proti dr. Birsu, uredniku «Slovenskega Naroda», radi članka, ki je bil posnet po znanem intervjuu dr. Janjica v beograjskem «Vremenu» iz leta 1925. o vaticanskih pogajanjih za konkordat in za uvedbo narodnega jezika v katoliško bogoslužje ter o vlogi, katero so igrali jugoslovenski škofje v Beogradu. V tej zadevi je že bila nekoč proglašena sodba, katero pa je zagrebsko kasacijsko sodišče razveljavilo. Na današnji razpravi je bil zaslišan kot prič dr. Žerjav o tem, kaj je koč narodni poslanec in minister izvedel s strani jugoslovenskih delegatov. Proglašena je bila razsodba, glasom katere je obtoženi urednik radi dveh odstavkov omenjenega članka obsojen na 14 dni zapore, na 2500 dinarjev globe in na povračilo stroškov.

MacDonald bolan

LONDON, 19. Voditelju delavske stranke MacDonaldu so zdravniki radi njegove živčne bolezni priporočili, naj odpotuje v inozemstvo, da se spet okrepí. Vendar pa se MacDonald baje brani zapustiti svoje mesto in svoje delo v spodnji zbornici. Po mnenju zdravnikov bo le stežka vzdržal pri svoji odločitvi, da vztraja do konca zasedanja spodnje zbornice na svojem mestu.

Snežni viharji in povodnji v Ameriki

PARIZ, 19. Iz New-Yorka poročajo o velikih snežnih viharjih in naliivih nad Washingtonom in v državi New England. Vremenska katastrofa je zahtevala 30 človeških žrtve; okrog sto oseb je bilo ranjenih. Naliv so povzročili precejšnje škodo. V državi Vermont so spet, komaj po 14 dneh, nastale velike poplave in so bili vsi, po poslednji poplavi poškodovani mostovi in druga prometna sredstva razdejani. Nekateri deli mesta Filadelfije so bili poplavljeni, reka Delaware je namreč prestopila bregove.

Drobne vesti

Šestdesetletnica znanega nemškega pisatelja

Šestdesetletnico svojega rojstva je praznoval 15. t. m. znani nemški pisatelj in dramatik Gerhard Hauptmann. V njegovo proslavitev je izšlo njegovo največje delo «Mitos Till Eulenspiegel», ki se sestoji iz 9000 heksametrov.

Padanje rojstev in padanje smrti v Nemčiji

Zadnja leta se, upoštevajoč statistiko čuti precejšnje padanje rojstev v Nemčiji. Hkratu pa padajo tudi smrti. Leta 1926. je bilo v Nemčiji 1.267.689 rojstev. Leta 1925. pa jih je bilo 1.336.327. Torej je število padlo v enem letu za 68.634, oziroma leta 1926 se je rodilo na vsakih 1000 preb. 19.5; leta 1925 pa na vsakih 100 preb. 20.7 oseb, a leta 1913. pa 26.9 na vsakih 1000.

Leta 1926. je umrlo v Nemčiji 776.323 oseb, dočim v letu 1925. 784.976. ali na vsakih 1000: leta 1926 11.7, leta 1925 pa 11.9. Leta 1913 pa 14.8.

Višinski rekord

Aeronavtično udruženje v Washingtonu je odobrilo višinski rekord, ki ga je dosegel v milnem oktobru stotnik ameriške armade Hawthorne Gray v prostem balonu. Stotnika so dobili mrtvega v košu, ko je pristal balon na tleh. Preiskava je dognala, da se je bil stotnik zadušil, ko je slučajno in nehoti prezeval gumijasto cev, ki mu je dovažala preprotni kisik. Barometer je kazal doseženo višino 42.470 čevljev t. j. približno 13 km. Take višine do tedaj še ni dosegel nihče. Po skrbni preiskavi se je slednjič aeronavtično udruženje prepričalo, da je bila omenjena višina v resnici dosežena in bil s tem napravljen višinski rekord.

Stalika
(TRGANJE V MOLKU)
POSREDOVANJE ZAPOSLOVANJE V TRGU TRAVNIJ V LANTULI (V TRGU) POSREDOVANJE ZAPOSLOVANJE V TRGU TRAVNIJ V LANTULI (V TRGU)

TOVARNIŠKE CENE!
PELKAR
POTREBŠČINE
za
kovače, mehanike
in mizarje
samo pri
PELLER, KAHAN & C.
d. z. o. z.
Trst, Via S. Nicolò št. 12
Lastna skladišča v prosti luki.
TOVARNA REMSCHEID - NEHČIA

BERLITZ-SCHOOL
Trst, Via Fabio Filzi 23 - telef. 44-82
Pouk in prevodi v vseh jezikih.

F. SAMOKEC - ŽIBERNA
Trst, Via Cesare Battisti 20, tel. 3841
pere in lila vsakovrstno perilo,
čistilemišne in barva obleke

Zapomnite si!
Ako želite prihraniti na stotine lir pri nakupu pohištva, tedaj je neobhodno potrebno, da se obrnete na nas!
VELIKO TOVARNO POHIŠTVA
lukusnega in navadnega z LASTNO ZALOGO
G. BIECHER
TRST - Via dell' Istria št. 73 - TRST
Prodajajo se tudi posamezni kosi. 1087
Embalaze in točne pošiljave na deželo.

Gospodinje !! Pri nakupu perila in manufakturne blaga dajajte prednost velikim skladiščem v Trstu, Via Genova št. 21 (prej Campanile)
MARIA ACCERBONI
kjer se služijo slovenske odjemalke že toliko let. Bogati dohodi perila, platna visokega 150, kotenine po 4.90, gobastih, damaskiranih brisač L. 7.90, hamburške volne L. 3.50, nogavice in volnenino po najnižjih cenah. (1086)

RYA je originalno mazilo RYA
ki odpravi radikalno
KURJA OČESA
Dobiva se v vseh lekarnah,
po znižani ceni L. 3.—
FARMACIA SPONZA - Via Tor. S. Piero 10 - Trst

Tedenski pregled
ITALIJA
Pričetkom tega tedna so se vršile zaključne seje novembra velikega fašistovskega sveta. V ponedeljek in torek zvečer se je veliki fašistovski svet bavil še s sindikalnim vprašanjem. Sklepe o tem, kot o vseh drugih, je objavila agencija «Stefani», ki pravi, da je veliki fašistovski svet glede sindikalnih sklenil v glavnem naslednje: Sindikalne organizacije morajo delovati v skladu s tozadevnimi zakoni, z razmerami in delovnimi običaji v posameznih pokrajinah in z mednarodnimi odbori, ki jim je treba priznati njihovo korporativno vlogo. V zadevi delovnih pogodb se bodo odločila točna pravila, po katerih bodo take pogodbe sestavljene. Uvedle se bodo tudi delovne pogodbe za uradništvo. Najmanjše delovnih moči se bo vršilo le potom posebnih posredovalnih uradov, katere pa bodo nadzorovali posebni odseki pokrajinskih / mednarodnih odborov. Veliki fašistovski svet je tudi sklenil, da bodo morali delodajalci delovati v skladu z vladno za ureditev cen in proizvodnih stroškov, in končno, da se mora načeti delo za ureditev razmerja med sindikalno in korporacijsko uredbo. Naslednji dan, v sredo, je imel veliki fašistovski svet poslednjo sejo v tem svojem zasedanju. Razpravljali so o tisku in ob zaključku so sprejeli posebno izjavo, v kateri so pohvalili fašistovski tisk za njegovo zvesto sodelovanje z vladno, povdarili

so pa tudi ponovno vzgojne naloge tega tiska. Na koncu izjave pooblašča veliki fašistovski svet glavnega tajnika stranke on. Turati, da prouči ta vprašanja. Predvsem pa mora, se zaključuje izjava, ostati trdno v veljavi načelo, da morajo biti vodilna in odločujoča mesta poverjena najzvestejšim črnim srajcam. Veliki fašistovski svet se do januarja v letu 1928. ne bo več sestel.

Povodom zaključitve novembrskega zasedanja velikega fašistovskega sveta je v četrtek zvečer izšel «Foglio d'Ordini», urad. glasilo fašistovske stranke, ki je prinesel pregled poslednjega zasedanja in pri tem poudaril predvsem pomen reforme parlamenta. Poleg poročila o zasedanju pa prinaša tudi krajši članek o prijateljski pogodbi med Francijo in Jugoslavijo in poleg ostalih tudi članek o nalogah fašistovske stranke v letu VI.

Kot smo že poročali, bi bil moral poročiti vojvoda delle Puglie s francosko prinčino Anjo neapeljski nadškof kardinal Ascalesi, ki pa je takrat obolevil in spričo tega ni mogel poročiti visokega para. Listi so pozneje pisali, da je kardinal Ascalesi v Vatikanu naročil, naj odpove svojo prisotnost pri poroki. Vzrok temu je bil v napetih odnosih med svetlo stolico in francoskim monarhisti. Spričo te odpovedi je španski kralj Alfonz hudo zameral Vatikanu. Sedaj je vatičanski državno tajništvo papeškemu nunciju v Madridu naročilo, naj poravnava nesporazumljenje, ki je nastalo med kraljem Alfonzom in Vatikanom. V zadevi francoskih monarhistov je izdalo rimsko cerkveno sodišče dekret, da se onim, ki so bili javno označeni kot neverni in nepokorni, ne podeljuje več sv. sakramenti.

Povodom podpisa francosko-jugoslovenske prijateljske pogodbe in njemu sledečih protitalijanskih demonstracij v Jugoslaviji so sledile v odgovor dijaške demonstracije v nekaterih italijanskih vseučiliških mestih.

INOZEMSTVO

Parlamentarno delo se je v Jugoslaviji za nekoliko dni ustavilo. Medtem je vlada docela pripravila državni proračun, ki ga mora po določilih zakona predložiti narodni skupščini vsako leto najkasneje 20. novembra. Državni proračun za leto 1928-29. znaša baje 10 milijard 500 milijonov dinarjev, je za 400 milijonov dinarjev manjši nego lanski, in je bil, kot je bilo napovedano, predložen narodni skupščini včeraj. Poleg proračuna je predložil finančni minister tudi novi finančni zakon. S tem dnem se pravzaprav začne stvarno delo jugoslovenske narodne skupščine. Že na prvih sejah bo razpravljala tudi o ratifikaciji treh trgovinskih pogodb, sklenjenih med Jugoslavijo na eni strani ter Nemčijo, Anglijo in Belgijo na drugi strani.

Jugoslovensko prometno ministrstvo deluje na to, da se komercializirajo jugoslovenske državne železnice. Tozadevno se bodo v najkrajšem času pričela pogajanja z jugoslovenskimi gospodarstveniki.

Glede odnosov z Bolgarijo je jugoslovenski zunanji minister dr. Marinković izjavil, da je položaj doslej nespremenjen, torej incidenti in atentati v južni Srbiji niso docela zadržali zblizanja med obema državama, da si se odnosi med njima prehodno nekoliko ohladili.

Vsled vesti, da je bil bivši romunski državni podtajnik Manolescu pred vojnim sodiščem oproščen, je zrasel romunskemu opozicijskemu tisku greben in so pričeli napovedovati skorajšnji konec Bratianove vlade. Jasno je, da bi sledil Bratianovemu kabinetu kabinet, ki bi ga sestavili voditelji opozicije Averescu, Maniu in drugi. Ker vlada v Romuniji stroga časopisna cenzura, listi niso izvajali zaključkov, da se v prihod napovedane vladne krize bližajo tudi dan povratka princa Karola. Inozemski tisk pa je to uganil in bržkone na lastni račun dodal, da so se povodom oprostitev Manolescu spet intenzivno pričele priprave za proučitev povratka in da so se ob tisti priliki vršile v Romuniji velike karlistične manifestacije. Vse take vesti pa je v petek dementiralo romunsko poslanstvo. Manolescu je po svoji oprostitvi odpotoval iz Romunije in se nahaja sedaj v Rimu.

V Angliji se bavijo s poslednjimi dnehi tamošnji politični krogi z rudarsko krizo v angleških premogokopih in drugih rudnikih. Nekateri inozemski listi pravijo, da je to vprašanje načela opozicija le, da na kak način omaje položaj Baldwinove vlade. Res je, da je voditelj angleške delavske stranke MacDonald predložil spodnji zbornici petico, v kateri zahtevajo laburisti, naj se temu vprašanju posveti posebna seja spodnje zbornice in naj vlada da svoj odgovor glede omenjene rudarske krize. Vladna ve-

čina je to zahtevo kratkoma odklonila, vendar pa je Baldwin naslednji dan, v četrtek, dal odgovor na MacDonaldove napade na vlado. Londonski list «Times» je v nekem svojem članku sicer grajal opozicijo, ki se poslužuje takih sredstev, le da omaja položaj vlade, priznal pa je na drugi strani, da bi bilo spričo okrog 223.000 brezposelnih rudarjev res potrebno, posvetiti posebno sejo spodnje zbornice temu vprašanju, ki je toliko gospodarskega in socialnega pomena.

DNEVNE VESTI

Otvoritev specialnih tečajev na trgovinski univerzi

Rektorat kr. univerze v Trstu sporoča: Za akademsko leto 1927-1928 se otvorijo dopolnilni tečaji za specializacijo v «zavarovanju», «bankarstvu» ter «izvozu in prevozu».

V tečaje se lahko vpišejo kot redni slušatelji doktorji iz gospodarstvenih in trgovinskih ved, absolventi in oni, ki so vpisani v IV. navadni obvezni tečaj.

Vpis se poleg tega lahko dovoli kot slušateljem vsem onim, ki dajejo jamstvo, da bodo mogli predavanjem s koristjo slediti.

Doktorji, absolventi in slušatelji bodo morali plačati sledeče pristojbine: 1) letno vpisnino 200 lir, 2) letno pristojbino za tečajne specialne izpite 50 lir.

Za one, ki so vpisani v IV. navadni obvezni tečaj, niso določene nikake pristojbine.

Prošnje za vpis se morajo vložiti do 30. novembra. Podrobnejša pojasnila se dobijo v univerzitetnem tajnistvu, ul. dell'Università št. 7.

Rektorat opozarja poleg tega redne dijaške na čl. 83 veljavne pravilnika, po katerem se prošnje za imatrikulacijo in vpis v letne tečaje lahko sprejmejo do 30. t. m., če govorijo za to upravičeni razlogi, ki jih rektor prizna.

Nova uredba lova

Ministrski svet je na svojem zadnjem zasedanju odobril tudi načrt ukrepa o preuredbi lova. Glede podrobnosti o tem ukrepu se doznava sledeče:

V glavnem mestu vsake pokrajine se ustanovi pokrajinsko lovsko društvo, katerega člani bodo lahko vsi državljani, ki imajo lovsko dovoljenje, dovoljenje za ptičji lov ter koncesionarij prepovedanih in pridržanih lovišč. Tako društva se priznajo kot pravne osebe in načelovali jim bodo direktorji. Društva bodo imela pravico nastopati kot civilne stranke v procesih radi lovskih zločinov. Pokrajinska društva bodo tvorila nacionalno fašistovsko zvezo lovcev, ki bo članica organizacije C.O.N.I. V vsaki pokrajini se ustanovi s prefektovim odlokom po ena lovskakomisija. Lovska društva, ki so registrirana na podlagi čl. 34. zakona od 24. junija 1923., bodo mogla prosi ministrstvo za nacionalno gospodarstvo, da jih spremeni v odseke novih pokrajinskih lovskih društev.

Delovanje živilske policije

V tednu od 11. do 17. novembra je izvršila občinska policija za živila s sodelovanjem mestnih stražnikov sledeče operacije: preiskala je 1339 trgovin, med katerimi 279 pekarnic, ter je stalno nadzorovala trge in prodajališča izven njih; 252 krat je zasegla razna živila, ki niso bila več užitna, enkrat zaplenila vrč mleka, ker ni bilo za rabo, 60 krat je pokušala mleko, 20 krat je vzela vzorce za analize, napravila je 26 ovadb radi prestopkov proti obrtnemu zdravstvenemu redu, štiri ovadbe na preturo radi prestopkov proti zdravstvenim zakonom, eno ovadbo radi prestopka proti zakonu o lovu, štiri ovadbe radi prestopkov proti veljavnim predpisom o cenah in o naplilih s cenami na posameznih vrstah blaga, tri globe radi prestopkov proti živilski policiji.

HIMEN

V Golacu se je včeraj poročil g. Josip Jurišević z gospodično Fani Jurišević. Mlademu paru obilo sreče in božjega blagoslova v novem stanu!

CIGARETE «EIA»

Po odredbi glavnega ravnatelja državnega monopola se bodo prodajale cigarete «Eia» po vseh tobakarnah Trsta in Gorice.

NA ZASEBNI ŠOLI

pri Sv. Jakobu jutri, na praznik Matere Božje zdravja, ne bo pouka.

SAMOROD IZSELJENCA

Iz Buenos Airesa nam pišejo: Tužno vest Vam sporočamo iz tukajšnje naselbine. Naš goriški rojak Avgust Lukežič, zidar, star 45 let, doma iz Gradišča pri Prvačini, je 18. oktobra okrog pete ure izvršil samomor na tragičen način. Nesrečni rojak se je ohesil na svojem stanovanju.

Do tega obupnega koraka ga je privedel najhujši ljudski sovražnik — alkohol. Najprej je zgubil nesrečni pokojnik radi njega delo

in zaslužek in je nato — v pijanosti — izvršil samomor iz obupa.

Mnogo se je pisalo o tem socialnem strupu in tragični zgled nesrečnega tovariša naj ne gre mimo nas, ne da bi nas pretresel — poleg usmiljenega sočutja — tudi kot opomin. Posebno pa izseljenec priporočam, da se varujejo alkoholizma, kajti čim nadvalda človeka, postane gotovo prej ali slej njegova žrtev. — M. — Buenos Aires, 25. X. 1927.

PRIREDETV

Odbor «Československe besede» v Trstu naznanja, da že organizirava zabavo sv. Miklavža, ki se bo vršila v soboto dne 3. decembra v Sala Massima del Circolo Artistico s sledečim sporedom: Veseligrava v enem dejanju, petje, nastop sv. Miklavža za razdeljevanje darov in ples.

Iz tržaškega življenja

Svedrovci zopet na delu. — 3000 lir v gotovini in 13.000 lir v vrednostnih papirjih uprabljenih.

Predpreteklo noč so se svedrovci spet lotili dela. To pot so posvetili svojo pozornost Trž. lekarnišk. zavodu («Istituto farmaceutico triestino»), ki ima svoj urad v ul. Tesa št. 46. S pomočjo ponareje-

nih ključev se odprli večna vrata in vrata, ki vodijo v uradne prostore v prvem nadstropju. Ko so na ta način prišli do cilja, so pripravili tih sveder in druge vlomilske priprave ter naskočili blagajno. Razparali so jekleno ploščo pri vratih, tik ključavnice, nakar so odrinili zapaha. V blagajni so našli 3000 lir v gotovini in 13.000 lir v vrednostnih papirjih (obveznicah Hektorskega posojila), ki so jih tudi pobrali. Končno so se prebrskali po raznih predalih, nato so jo nemoteno odkurili.

O tatvini, ki so jo odkrili včeraj jutraj službenici zavoda, je bila obveščena kvestura, odkoder so takoj prihiteli na lice mesta policijski organi, ki so uvedli natančno preiskavo. Na blagajni so ugotovili številne prstne odtise, ki so jih fotografirali posneli. In ti odtisi so bili razen vlomilne blagajne edina sled, ki so jo pustili zlikovci za seboj. Celo vlomilsko orodje, ki ga navadno puščajo na licu mesta, so to pot odnesli s seboj, kar dokazuje, da so «delali» s precejšnjo udobnostjo.

Da bi zlikovci ne mogli razpečati ukradenih vrednostnih papirjev, je vsem mestnim bančnim zavodom in menjalnicam dostavljen njihov seznam.

Nezgoda pri delu

Ko je pri delu na pomolu št. VI. v prosti luki Duca d'Aosta hotel podložiti vagonček za prevažanje materiala, je 28-letni Fran Caporcia, stanujoč v ulici Vitellii št. 1, prišel z desno roko pod kolo, ki mu je deloma zmečkal tri prste. Ponesrečenec je dobil potrebno pomoč v mestni bolnišnici, kamor je bil prepeljan z avtomobilom rešilne postaje. Ozdravil bo v 10—14 dneh.

BORZNA POROČILA

Trst, 19. novembra 1927.
Amsterdam 739-745, Belgija 254-258,255, Francija 72-07-72-37, London 89-60-89-80, New York 18-33-18-39, Spanja 310-316, Svica 353-70-355-70, Atene 24-05-24-55, Berlin 435-50-441-50, Bukarešt 11-20-11-60, Praga 54-40-54-70, Ogrska 319-325, Dunaj 256-75-262-75.

Uradna cena zlata (18-11.) 354,61; vojnoškodninske obveznice 70.

Vesti z Goriškega

Goriške mestne vesti

Na Krnu zidajo spominsko kočo

Kot je znano, že več časa zidajo na Krnu spominsko kočo. Delo pa so morali te dni radi prevelike množice padlega snega prekiniti. Te dni bi se bilo celo kmalu radi velikih zameotov zgodilo na Krnu več nesreč. Zima je namreč zaprla pot s Krna trem vojakom in enemu delavcu, ki so se nahajali na strmem očancu ter bili zaposleni pri postavljanju koče. Šele tretji rešilni ekspediciji se je posrečilo, da jih je spravila v dolino. K sreči so imeli omenjeni vojniki in delavec pri sebi še precej drv za ogenj, da so si ogrevali svoje premrzle ude. Koča, ki jo bodo izgotovili, bo ovrnjena dne 16. junija prihodnja leta.

Novo cene mesa

Tozadevna komisija, ki se je predvčerajšnjim sestala v Gorici, je določila nove cene mesa, katerih se morajo držati vsi mestni razprodajalci mesa.

Cene v prodaji na drobno so sledeče:

Goveje meso: Meso od vola I. vrste iz sprednjega dela L 6 kg, iz zadnjega dela L 7 kg; meso II. vrste iz sprednjega dela L 5 kg, iz zadnjega dela L 6 kg.

Kravje meso: I. vrste iz sprednjega dela L 6 kg, iz zadnjega dela L 7 kg; meso II. vrste iz spr. dela L 5 kg, iz zadnjega dela L 6 kg. Teletina: I. vrste iz sprednjega dela L 7.40 kg, iz zadnjega dela L 8.80 kg, Teletina II. vrste iz sprednjega dela L 7 kg, iz zadnjega dela L 8 kg.

Na ta način so se cene govejemu mesu od zadnjih cen znižale za 80 stotink pri kg. Teletini pa 20 st.

Javni organi so zaprli

v Gorici neko Marijo Strnad, 37-letno iz Idrije, ker je kolovratila po Gorici brez istovetne izkaznice. Opozarjamo ob tej priliki ljudi, da dežele, naj nikar ne pozabljajo doma istovetnic, ki jim jih je izdalo županstvo, kadar gredo z doma v mesto, posebno če morajo še tam prenočiti. Kajti po zakonu ne sme noben gostilničar sprejemati čez noč nikogar, ki nima istovetne izkaznice.

Znan sleparček, ki je zopet na delu

Več časa je že moral predsedeti v zaporu neki Avgust Martinuzzi, znan sleparček iz Gorice, stanujoč v ulici Barzelini št. 21. Komaj je prišel na svobodo, je že začel s svojim poklicem, ki mu je najbrž že po naravi prirojen. Namreč s sleparstvom. To pot je osleparil avtomobilskega javnega voščeka, nekega Jozefa Giacconija iz Gorice. Najel je namreč avtomobil in sofarja za 230 lir, ki bi jih seveda plačal po končani vožnji do Trente in nazaj. Na njegovi poti ga je spremljal neki Slak,

Med potjo so se ustavili v Bovcu, in sicer v gostilni neke Marije Bežek, kjer so se vsi trije lepo najedli, napili in poveselili. Ko je bilo treba plačati, je Martinuzzi obljubil gospe, da plača, ko se bo vračal mimo v Gorico. Šli so dalje in ko so prišli v Trento, je velel Martinuzzi počakati sofarju in Slaku, medtem ko se je sam napotil po opravkih glede nekega gozda. Sofer in Slak sta čakala eno uro, dve uri, cel dan. Gospoda pa ni hotelo biti. In ko sta se naveličala čakati, sta se vrnila proti Gorici. Med potjo je Slak poravnal v Bovcu dolg, ki so prejšnji dan napravili in moral je odšteti kakih 70 lir. Ko sta prišla v Gorico, sta vso zadevo naznanila orožnikom.

Kmalu nato pa so miličniki prijeli Martinuzzija v Logu, ki se jim je zdel sumljiv in je bil brez istovetne izkaznice. Odposlali so ga v Gorico in ga zaprli.

Umrli je

v bolnici usmiljenih bratov 29-letni mladenič Alojz Lozej iz Podrage na Vipavskem. Pokojnik je bil umen gospodar in se je komaj pred 5 meseci poročil. Zapušča mlado ženo.

Kolesar, ki ga je preveč pil in je zato padel ter ne ve, kje je pustil kolo

Zelo komična se je zdela vsa stvar strežnikom Zelenega križa, ki so bili včeraj zvečer poklicani na ulico Lantieri, da bi pobrali nekega ponesrečenca. S kolesa je namreč padel neki Oskar Buffolini, star 18 let, iz St. Petra pri Gorici. Bil je pijan. Ko so ga hoteli naloziti na rešilni avto, so ga njegovi prijatelji vlačili za noge iz njega. Bili so namreč tudi oni sobotno veseli in židane volje. Ko so Buffolina odpeljali na sedež Zelenega križa in ga obvezali (potolkel se je bil po obrazu), je odšel proti domu. Toda ponovno se je vrnil nazaj in iskal svoje kolo, ker se ni mogel spomniti, kje ga je bil v pijanosti pustil. Toda na Zelenem križu ga ni bilo.

Odprte lekarnе

Danes, v nedeljo, dne 20. novembra 1927., bodo odprte v Gorici sledeče lekarnе: ves dan z nočno službo ves prihodnji teden lekarna Liberi, Corso V. Em. III. št. 39; do ene ure popoldne pa lekarni Pontoni, via Rastello št. 26, in Contin, Corso Verdi št. 17.

NA GORIŠKI PRETURI

Vzeli so ji dovoljenje za oddajanje sob za prenočevanje

Amalija Trobitz, lastnica znane goriškega hotela «Pri treh kronah» se je morala zagovarjati včeraj na goriški preturi radi tega, ker je vratar njenega lokala, neki Steglja, prenočil v hotelu neko žensko in moža, kljub temu, da je imel le mož istovetno izkaznico, ženska pa je bila brez nje. Bila je obojejena radi tega na 50 lir globe, 10 dni zapora in na trajno odvzete dovoljenja za prenočevanje. Bila je namreč že prej večkrat kaznovana radi podobnih prestopkov.

Kradla sta na polju krompir

Ker sta neki Jozef Konjedic ter Ivan Cerne iz Gorice pokradla neki Brankovičevi 45 kg krompirja, sta dobila Konjedic 3 dni zapora, Cerne pa 5 dni. Rekla sta, da sta kradla iz potrebe, ker sta brezposelna. Tudi Brankovič je povedala, da jima ne zamere, zlasti, ker sta ji krompir vrnila. Sploh pa, če bi jo bila prosila, bi jima ga dala zaenot.

Nastavljala sta zanke fazanom

Neki Valentin Šimčič ter njegov sin Angelj, iz Ločnika, sta bila obdožena, da sta na dan 20. VIII. t. l. v gozdu v Gradiškuti pri Ločniku nastavljala zanke fazanom. Zalotil jih je lovski čuvaj Bregant. Zagovarjala sta se, da sta res nastavljala zanke, toda le zato, da ne bi divjačina uhajala na njih zemljišče in jim delala škodo. Nastavila sta kakih 35 zank. Sodnik je kaznoval očeta z 1 mesecem, sina pa s 15 dnevi zapora, toda le pogojno, če tekem treh mesecev plačata sodne stroške.

Izpred sodišča

Obtoženi, da so zalili italijansko vojsko.

Ze v sredo se je pričela na goriškem sodišču obravnava proti dvema mladeničema iz Vrtojbe, Fortunatu Kulotu in Petru Vugu, ki pa se je nadaljevala in končala šele v petek dopoldne. Obtožena sta bila predvsem, da sta po sporu z vojniki alpinci v baru gospoda Pavšiča na kvesturi, kamor so ju vojniki pripeljali, zmerjala alpince z besedami: «Surovi vojniki italijanski!» (Vigliacchi soldati italiani!).

Vsa stvar se je zgodila na sledeči način: Pred kakim tednom so pili v baru gd. Pavšiča številni vojniki alpinci. Nenadoma pridejo v sobo trije mladeniči, med katerimi sta bila tudi obtožena. Najprej naroče dvojce kav, nato pa liter vina. Služkinja, neka Ana Kodelja jima tako postreže in postavi kozarce k prazni mizi. Novodošli pa hočejo piti ravno pri oni mizi, vodošči pa hočejo piti ravno pri oni mizi, kjer pijejo vojniki, ter tudi postavijo steklenico in kozarce na ono mizo. Eden izmed obtožencev, morda radi nesreče, morda radi nerodnosti zvrne svoj kozarec, ki se na mramornati mizi deloma nekoliko razbije, vino pa se polije deloma po tleh, deloma pa na hlače enega izmed vojakov. Tedaj pa vojak, ki se je užalil, vstane in pravi: «Kdo vas je pa učil manire?»

Kulot zopet od svoje strani skoči po koncu — po pričevanju vojakov — in zažene kozarec ob tla. Po pričevanju nekaterih prič in po izpovedi obtožena samega pa je oni hip, ko se je kozarec nekoliko ubil, služkinja zahtevala, naj ga plača. Ta pa je rekel: «Plačam ga, toda tudi popolnoma ubijem!» Prišel je za kozarec in ga treščil proti vratom na tla. Služkinja se je pričela vtikati v prepri, Kulot pa se je bolj razjezil in jo oklofutal, češ da naj bo tiho, za tem pa dvignil stolico, da bo zamahnil po zraku. Kot pričata vojaka, je bil zamah stolice namenjen njima, druge priče pa pravijo, da ne vedo, komu je bil zamah stolice namenjen. Pavšičeva žena pa je med tem takoj poslala obvestiti kvesturo, da se v njeni gostilni tepejo vojniki s slovenskimi civilisti. Kvestura pa je imel tisti večer v vojašnici službo. Ta se je potem podivil v gostilno, velel vojakom, naj civiliste odvedejo na kvesturo, sam pa je šel v vojašnico, da izpraša še ostale vojnake, ki so bili v gostilni, kako se je prepri razvil. Ker se je med tem eden izmed trojice umaknil, so peljali vojniki na kvesturo samo današnja obtožena.

Na kvesturi pa sta vpričo nekega agenta, kateremu so vojniki pripovedovali o tem, kar se je zgodilo — pričela praviti, da so vojniki lažnjivi, in Vuga je tedaj ponovno rekel: «Surovi vojniki italijanski, lažnjivi», nakar so jih uklenili in jih «per direttissima» privedli na sodišče.

Vuga prizna dejanje v toliko, da je res rekel: Surovi italijanski vojniki. Sicer pa samo zato, ker so se vojniki lagali, trešč, da so skušali oni zaneti prepri. Kulot pa je molčal ter le pritrdjeval — kot je izpovedal pozneje agent — tem besedam, ker ne zna italijanskega. Oni da niso iskali v gostilni prepria.

Med pričami vidimo oba vojaka, ki povesta kot smo v glavnem že opisali ter trdita, da so bili civilisti že nekoliko pijani. En vojak je celo trdil, da je Kulot oklofutal služkinjo, ker je govorila z vojniki. Kot priča nastopi tudi poročnik alpincev. Gospa Pavšič je potrdila, kar so izpovedale prejšnje priče, ter obenem povedala, da so ji radi incidenta zaprli lokal. Med njenim pričanjem je moral g. Pavšič vzeti v svoje naročje otroka, ki ga je imela s seboj, in ga pestovati. Priča Franc Frančeskin iz Vrtojbe je bil oni, ki je zapustil lokal, ko so se začeli prepirati. Poleg drugega je izročil predsedniku neko spričevalo, iz katerega naj bi bilo razvidno, da je Kulot nekoliko slaboviden, ker si je nekoč radi udarca s kamnom na glavo pretreel možgane. Trdi tudi, da se je vsa vira od strani Kulota in Vuge v gostilni obračala le proti služkinji, ne pa proti vojakom. Služkinja Ana Kodelja iz Deskel je potrdila, da je je Kulot oklofutal. Tudi ona trdi, da je vse bolj nanjo kot na vojake

letelo. Sprva zahteva tolmacha, pozneje pa priča s pomočjo predsednika v italijanski.

Iz kazenskih listov je razvidno, da sta obtožena do sedaj nekaznovana.

Sodišče odbije predlog zagovornika, naj bi se obtožena na podlagi vloženega zdravniškega spričevala — zdravniško pregledal radi duševnih pomanjkljivosti, kar je že priča Frančeskin trdil, da se Kulot od takrat, ko si je pretresel možgane, v najmanjši vinjenosti ne more prav nič brzdati.

Nato govori drž. pravdnik Miglietta. Pripominja, da sta obtožena razlajala dva italijanska vojaka in s tem tudi vso hrabro in slavno italijansko armado ter hkratu s tem italijansko državo. S tem, da sta rekla «Surovi vojniki italijanski», sta tudi priznala, da nista in nečeta biti Italijana. Poudarja, da sta hotela nalašč zliiti kozarec vina na vojakovo obleko ter da sta grozila vojakom s stolicco. Kar se pa tiče duševne zastočnosti Kulota, je državni pravdnik pripomnil, da je tudi on že kot otrok dobil tri udarce s kamnom po glavi, pa vendar še ni za to norec.

Vneto mu je odgovarjal odvetnik Camber iz Trsta in pripomnil, da je tudi on že dobil udarce po glavi, pa mora vendar zagovarjati obtožene. Začne razlagati psiho tujakšnjih ljudi, pove, da je Vuga zvesto služil orožnike v Italiji in da, kot so bili tujakšnji ljudje nekdanji dobri vojniki Avstrije, tako so danes lahko dobri vojniki Italije. Poudarja je predvsem, da naj sodišče ne daje vrednosti tema dvema navadnima človekoma, ki je nimata in ne zaslužita, da bi jih smatrali za trpna neke ideje, ko vendar nista in ko nista prišla v gostilno, da bi kazala svoje sovraštvo napram italijanskim vojakom, pač pa pit.

Sodišče je obsodilo Kulota na 3 mesece zapora, Vugo pa na 2 meseca.

POLJUBINJ

Po dolgem predvojnem in povojnem prepiranju so se naša vaščani vendarle končno združili v eno samo mlekarstvo z drugo, ki je že pričela z delovanjem. Spoznali so, da nas nesporazumljenje in neenotnost v gospodarskem življenju peha v vedo večje in večje ekonomsko brezino. Precej zasluge, da so se vaščani združili v eno mlekarstvo z drugo, imajo naši mladi gospodarji. Tako je temelj naši mlekarji zopet ona prva mlekarna, ki jo je ustanovil za leta 1874. v naši vasi Švicar Ilitz, kot prvo na Tolminkem in sploh v naših deželah.

Vaščani.

RIHEMBERK

Tatvina

V lokal Franca Čebzona iz naše vasi so vdrl skozi okno, katerega so razbili, trije zlikovci ter mu odnesli tobaka v vrednosti 500 lir. Orožniki, katerim je bila takoj naznanjena tatvina, so zaprli nekaj osumljenih mladeničev.

PODKRAJ

Požar.

V noči med četrtkom in petkom je nenadoma izbruhnil v naši vasi požar. Pričela je iz neznanih vzrokov goriti žaga znanega lesnega trgovca in bivšega našega župana Gregorja Trkmana. Požar je takoj objel leseno poslopje in nakopičene deske ter hlope. Takoj so bili na mestu vaščani, ki so pa zaman skušali pogasti uničujoči ogenj. Komaj so preprečili, da se ni preveč razširil in oškodoval tudi svoje sosesčino. Trkman je požar povzročil nad 60.000 lir škodo, katera je le deloma krita z zavarovalnino.

Kulturne beležke

Istoričeskite sbitija

njo. Seveda boste stopili k nje-
mu, češ »Oprostite, mylord, ta
suknja je moja.« »Oprostite,«
vam bo odgovoril gospod, »ho-
teli ste reči: Suknja je bila va-
ša... Jaz sem jo obrnil.«

Nikola Gane (1838-1918)

Nikola Gane spada med naj-
boljše romunske pisatelje pre-
tekle generacije in med tvorce
današnjega književnega romun-
skega jezika. Med njegova naj-
znejša dela spadajo predvsem
tri zbirke njegovih povesti, ki,
v lahkem, prirodnem, nepreten-
dijoznem tonu slikajo staro pa-
trijarhalno romunsko življenje.
Nadalje spada med njegova
cenjena dela nekoliko zvezkov
spominov z naslovom »Minuli
dnevi«, ki obravnavajo glavne
epizode romunskega političnega
življenja od ujedinenja kneže-
vin pa do današnjih dni, ter
spomine o književnem življenju
te dobe. On je vrh tega preve-
del v lepem jeziku, pesniškem
stil, del Dantejeve »Božanske
komedije« namreč »Pekel«. —
Gane je igral veliko vlogo v po-
litičnem življenju Romunske
kot član liberalne stranke; bil
je poslanik, minister ter konč-
no predsednik senata.

Tudi cerkve na Francoskem

Tudi cerkve bodo na Franco-
skem na zahtevo društva skla-
dateljev in založnikov muzikal-
nih del morale plačevati avtor-
ske pravice avtorjem za njih
dela, ki se bodo proizvajala v
cerkvi. Na ta način misli dru-
štvo avtorjev, da se mu bodo
letni dohodki znatno povečali.

Gospodarstvo

GLAVNI EKONOMSKI DOHODKI NA TOLMINSKEM IN NJH ZNIŽANJE

Po ljudskem štetju iz leta 1921.
ima Tolminsko ok. 37.697 prebival-
cev. Izmed teh je 36.131 Slovencev,
1.296 Italijanov in okrog 270 tu-
cev po narodnosti. Pretežna večina
tega prebivalstva je kmečkega sta-
nu, kar dokazuje dejstvo, da je
219.222 prebivalcev Jul. krajine,
starih nad deset let, kmetovalcev.
Gornja-soška dolina pa nima ne
večjih tvornic, ter tudi ne indus-
trijskih centrov; tako vidimo jasno,
da je skoraj izključni način
življenja oni potom kmetovanja ali
podobnih opravkov.

Deželo bi nekako lahko razdelili
v tri produktivne pasove, namreč:
1) Bovško — kjer bi prišla v po-
stev predvsem živinoreja in v
manjši meri gozdarstvo (Trentar-
ski predel); 2) Kobariško ter Tol-
minsko v ožjem smislu, kjer pri-
deta predvsem do veljave živino-
reja ter poljedelstvo; 3) Baška do-
lina, Sentvidska planota, Cerk-
sko, kjer je kmetovalstvo najbolj
obsežno in bi prišlo v postev po-
jedelstvo, gozdarstvo ter živino-
reja.

V splošnem pregledu je razvid-
no, da so na Tolminskem 3 stro-
ke, ki spadajo v vrsto produktiv-
nih sredstev: poljedelstvo, gozdar-
stvo in živinoreja, ki pa danes vse
tri še niso dosegle prave stopnje
razvoja.

Poljedelstvo in njegov sistem
obdelovanja se je zelo malo raz-
vilo. Vse temelji še na neki pri-
mitivni stopnji obdelovanja. —
Krompir, koruza, žito, zelenjava,
ki so glavne vrste produktov, ne
dosežejo dostikrat niti one višine,
da bi zadostile našim lastnim do-
maćim potrebam. Da bi pa mislili
na izvoz teh naših produktov, o
tem ni skoraj govora. Da ni v po-
jedelstvu na doseženo pravih u-
spesov, je krivo predvsem to, ker
ne znamo razporediti, kaj naj bi
predvsem sadili, česa največ do-
naša zemlja, producira, ker nade-
la ne poznamo drugih uspešnej-
ših načinov obdelovanja, ter na
drugi strani, če bi tudi imeli kaj
pridelkov odveč, ne znamo organi-
zirati nekega pravega skupnega
trga. Koruza, ki je v mnogokate-
rem kraju eden izmed glavnih pri-
delkov, nam ne prinese onih do-
hodkov, kot bi jih doneslo sajenje
krompirja, kajti trg n. pr. danes
povprašuje bolj po krompirju kot
pa po koruzi, katere obširne ba-
natske, ogrske in druge ravnine
pridelajo dovolj, da delajo konku-
renco našemu pridelku.

Načelne smeri, ki bi jih mi mo-
rali predvsem upoštevati v polje-
delstvu, bi morale biti: 1) Sajenje
onih pridelkov, katerim se naša
zemlja najbolj prilaga, ki največ
prinesejo ter po katerih trg ved-
no povprašuje; seveda s tem ne iz-
ključujemo i drugih, ki jih neob-
hodno radimo za življenje, kot so
n. pr. žita. 2) Uspešnejši načini
obdelovanja, kot uporaba umetnih
gnojil, in če ni teh, pripravljanje
boljšega gnoja v umetno nareje-
nih gnojiliščih, zidanih po moder-
nih načelih pravilno premenjave-
nje zemljišča, da se zemlja dovolj
odpočije, razne melioracije, v ko-
likor so možne, sploh vse več skrbi
v obdelovanju. 3) Tretjič upo-
števati raznih poljedelskih za-
drug, potem katerih bi mi lažje
oddajali svoje pridelke trgu in po
čin. boljših cenah. V goriški okoli-
ci so n. pr. imeli pred vojno za-
drug za prodajo krompirja, v Vo-
gerskem za prodajo vina, na Dan-
skem celo za prodajo kokošjih jajc.
In vse različne zadruge pod
skrbnim vodstvom, ki dobro poz-
na trg, izvrstno uspevajo.

Kar smo že rekli o poljedelstvu,
bi bilo pripomniti tudi o naši živi-
noreji, vendar je ta panoga gospo-
darstva pri nas že bolj razvita,
kajti prebivalstvo je vendarle spo-
znalo nje velikanski pomen. Mle-
karske zadruge ki obstojajo v de-
želi še precej dobro uspevajo. Ne
donašajo pa nam onih dohodkov,
ki bi jih mi pričakovali. Na Tol-
minskem imamo danes okrog 62
mlekarn, ki nam ne donosajo o-
nih dohodkov, kot bi morale. —
Če upoštevamo, da se sir oddaja
komaj po 6-7 L kg in maslo od
14,5-16 L kg, so naši dohodki zelo
majalni. Vzrok temu bi bil ta, da
naše mlekarnice in naši mlekarji ne
upoštevajo trga, njegovih zahtev,
ter da izdelujejo premajhne mno-
žine za večje trge in pa ker nimajo
pravih, strokovno izkušenih
mlekarjev.

Zivina nima danes nobene pra-

ve cene. 500-1100 L, ki jih dobimo
za kravo, ne znašajo veliko, če u-
poštevamo to ceno sorazmerno z
drugimi tržnimi cenami. Mi bi
moral radi tega zaenkrat izbolj-
šati našo belansko pasmo ter
predvsem držati živino za produk-
cijo mleka in tako za produkcijo
mlekarskih izdelkov. Za to pa je
treba boljše pripravljanje krme,
izboljšanje travnikov ter po mož-
nosti senožeti (pognojevanje), red-
nejše in pravilnejše krmiljenje ži-
vine (veliko več paznje na krave,
ki imajo teleta kot danes, da bo
pasma trdnjša in bolj zdrava).
Začeti je treba od začetka in iti
postopoma, ker le tako so možni
uspehi.

Kot zadnjo panogo bi omenil na-
šo lesno produkcijo. Les ima letos
zelo slabo ceno. Tak vidimo, da se
na 40 m³ lesa oddaja na trgu za 30
do 40 lir. Padova. Milan ter še ne-
katera druga italijanska mesta, ki
so bila najznamenitejša tržišča
naše lesne produkcije, so danes
prenapolnjena z lesom. Jugoslo-
vanski les dela našemu veliko
konkurenco v cenah. Ko bi mi pa
prav natanko premotrili naš lesni
zaklad ter naše trge z lesom, bi
hitro opazili, da imajo lesni trgo-
vci kljub nizkim cenam velike
dobitke s prodajo našega lesa. —
Priporočati pa bi bilo tudi pazno
na naše gozdove, kajti oni ne zna-
čijo le velik zaklad, temveč tudi
še kaj več.

To bi bile glavne plati gospo-
darstva na Tolminskem. V vseh je
treba izpopolnjevanja vsestransko,
predvsem izboljšanje potom
knjig, utrjevanje raznih idej, kot
na pr. ideje združništva. Goriška
Matica nam v tem oziru pripra-
lja za bodoče leto lepo preseneče-
nje s publikacijo važne gospo-
darske knjige. Potreba pa je, da
začnemo nemudoma z našim iz-
popolnjevanjem. Drugi narodi nam
dajejo v tem pogledu lepe zgleds.
Posnemajmo jih po možnosti tudi
mi.

M. R.

Razne zanimivosti

O prepovedi alkohola mladost- nim na Ogrskem

V eni prejšnjih števil smo
poročali, da je sprejela ogrska
zbornica zakon o prepovedi al-
kohola mladostnikom. Preden je
bil zakon sprejet, je izvajal v to-
zadevni debati minister za ljud-
sko zdravje pred drugim tudi
to-le: Na Ogrskem je več vasi,
kjer se prideluje dobro vino,
kjer pa ni dobili dobre pitne vo-
de. Tozadevne statistike so na-
ravnost porazne. Vse polno je
krajev, v katerih prihaja petdeset
do šest in osemdeset odstot-
kov šolskih otrok ob osmi uri
zjutraj pijanih v šolo to pa rudi
popolnega pomanjkanja pitne
vode.

Če vzcveto pozimi rože

V bolnišnici v Viareggio (po-
krajina Lucca) je umrl sedem-
desetletni Alojzij Dini, ki se je
bil malo prej zastrupil. Dini je
živel več let v Braziliji, kjer si
je nabral lepo premoženje. Pred
dvema letoma se je vrnil domov
in se v rojstni vasi kmalu spo-
znal s pet in štiridesetletno lo-
čeno ženo Emilijo Bianchini.
Takoj v prvem mesecu njunega
priateljstva je daroval Dini
svoji ljubici lepo vilo. Mesec
pozneje so Dinija klicala opravila
zopet v Brazilijo. Pred ne-
kaj dnevi se je Dini, holan in
onemogel vrnil zopet domov,
kjer pa ni hotela nič več vedeti
Emilija o njem. Bil je prisiljen,
ker je bil hišo odstopil ljubici,
najeti si opremljeno sobo, kjer
je izpil strup, žalosten radi take
nehvaležnosti.

Varčnost je lepa čednost

Da dovede prevelika varčnost
človeka celo v ječo, kaže slučaj,
ki se je dogodil v New Yorku.
Devetnajstletni James Moore
je bil zidar in je prejemal plače
po 30 dolarjev na teden. Tako je
stiskal, da se mu je posrečilo,
da v štirih mesecih ni zapravil
več ko 5 centov na dan (približ-
no 90 centezimov našega denar-
ja). Seveda si je prihranil na
drugi strani 500 dolarjev, ki jih
je imel varno naložene v banki.

Ko se je zvečer vračal od dela,
je hodil v neko krčmo, kjer se
je bil z lastnikom znenil, da mu
bo vsak večer za dobro in obil-
no večerjo umil krožnike. Do
drugega večera ni jedel nič. U-
mival se ni, čemu tudi, saj je
vsak večer pral posodo. Ko so
se mu ščetine na licih le prebu-
juno razvile in ko mu je postala
griva le prevelika, je šel v
brivsko šolo, kjer so brivski u-
čenci zastoj brili in strigili in
se na ta način pripravljali na
svoj bodoči poklic. Edino pre-
nočišče mu je delalo preglavice.
Zvedel je končno, da se da v
predoru podzemeljske želez-
nice prav mirno in nemoteno
spati. Zvečer si je kupil listek,
preden se je odpravil zadnji
vlak, dal je za listek 5 centov,
toda ni se peljal z vlakom, mar-
več se je zmuznil mimo vlaka
in legel v predoru ob zidana
tla k počitku. Štiri mesece je
tako spal precej poceni, dokler
ga ni izsledil policist, menda se
je bil prepozno zbudil, in ga na-
znanil sodniji. Sodnik je obso-
dil stiskarja na tri mesece ječe.
V toliko bi se lahko potolažil
Moore, da ne bo plačeval v ječi
ne za hrano ne za stanovanje, če
bi mu ostala vsaj plača, ki bi jo
sedaj vso nosil na hranilnico.

Novo gibanje na Angleškem

Na Angleškem se je začelo
novo gibanje, ki si je postavilo
za cilj izpremeniti postavo, ki
je tam že stoletja v veljavi. Gre
za postavbo, po kateri se smejo
sklepati poroke le podnevu. Ta

(Dalej na IV. strani)

Prostovoljna dražba.

22. novembra ob 11. uri se bo vr-
šila na tukajšnji preturi, soba št.
32, javna dražba vile z vrtom But-
tazzoni v Rojanu, Scala Santa
št. 346.

Natančnejša pojasnila daje od-
vetniška pisarna dr. Henrika
Okretiča v Trstu.

MALI OGLASI

BELLITZ-SCHOOL Via Fabio Filzi
23, pouk in pre-
vodi v vseh jezikih. 1542

BIVŠA državna drevnecna pri Redci
bihi v Gorici ima več raznovrstnih cep-
ljenih dreves, ki jih prodaja po znižanih
cenah.

HISICA z vrtom se prod. Rojan, Ver-
nelis št. 547.

POZOR! Slovenski krojači, šivilje in
gospe, ki želijo se izobraziti za samo-
uporabo v Juljski Krajini. Zasebno kroj-
no učilišče v Ljubljani. Stari trg 19,
voda F. Potočnik, član internacionalne
zastave in Rimu z zlato medaljo in na-
stavljen krojnik profesorja. Dne 1. de-
slema krojnik tečaj za krojače, šivilje
in nešivilje. Učencem, ki ne morejo priti
v Ljubljano, se pošlje krojni pouk po-
tom pošte s slovenskimi učnimi zvezki,
da izvršijo tečaj potom pošte. Informa-
cije daje vodstvo zavoda. 1576

VILA, velik sadovnjak, vinograd, polje,
pri postaji se radi boleznit takoj prod.
Naslov pri gorški upravi. 1577

KROJAŠKI pomočnik išče v svrhu izpo-
polnitve zaposlitve, v mestu ali pa na
deželi, če mogoče s hrano in stanovan-
jem. Ponudbe na gorško upravo. (1578)

SPALNI divani, otomane navadni in
lukusni. Ferjancic, tapetnik, via S. Mau-
ricio 9. 1579

DVE mladi molzni kravi in ena junica
in 30 q sena se prod. radi selitve. Gro-
pada št. 75. 1580

HISA s hlevom in živino, (14 goved in 4
prašiči), vodnjak pred hišo in pred hle-
vom, 7 parcel njiv, gozda in pašnikov,
mizarstvo, sodarsko in tesarsko orodje,
z nekaj lesa, se ugodno prod. Cena
80.000 lir. Ponudbe na Henrik Bizjak,
Postojna 16. 1581

POSTELJA se odda mladencu. Via So-
litario 13, vrata 12. 1582

HISA na prodaj v Postojni, blizu novih
vojašnic, na lepi razgledni točki, pri-
pravna za vsako obrt, 3 sobe, kuhinja,
velik prostor, voda, vrt, električna na-
pajava, pri cesti. Cena L. 40.000. Po-
stojna 286. 1567

POSTELJA se odda postenemu delavcu.
Via Rismondo 12, Petrovič. 1583

SREČO, preteklost in bodočnost življen-
ja, pove avtoriziran kiromant v »Via
della Pietà 12, vrata 6. Govori slo-
vensko. 1584

PAZITE! Najboljše, najlepše, najcenejše
obuvale dobite pri Rebecu - Trst - Car-
ducci 36. 1158

ZALOGA papirja. Uvoz in izvoz na vse
kraje. Cene ugodne. Tvrdka G. Dollinar,
Via Ugo Polonio 5, Trst. 1452

STABILIMENTO musicale »Giuseppe
Verdi«, via Imbriani 18, vogal Carducci.
Muzikalije, godala, orkester, violine
itd. 1024

POZOR! Velika zaloga vseh mrtvaških
potrebštin. Krste za odrasle od L. 60 na-
prej; krste male od 15 L naprej. J. Sak-
sida, Dornberg. 1512

SV. MIKLAVŽ. Ne pozabite obiskati pro-
dajalno v Trstu, Piazza Oberdan št. 1.
Bogata izbira hišnih potrebštin in igrač
po najzmernejših cenah. 1476

VPOKOJENA uradnica ali učiteljica z
lepo pisavo, zmehčana slovensčica, ita-
lijščina in nemščina ter strojepisja, dobi
primerno popoldansko službo kot pisar-
niška pomoč in vzgojiteljica 4-letnega
dečka. Pisemne ponudbe na upravništvo
pod »Resna«. 1564

AVTO A. M. v najboljšem stanju, se
prod. pod ugodnimi pogoji. Naslov pove
goriško upravništvo. 1570

VOZ in konj z vso opremo, pripraven
za mandirjara se prod. Naslov pri tr-
žaškem upravništvu. 1571

KVAS Società Ligure Lombarda,
Trst, Piazza Scorsola 3, Te-
lefon 32-37 je najboljši po moči, trajanju
in izdatnosti. 1443

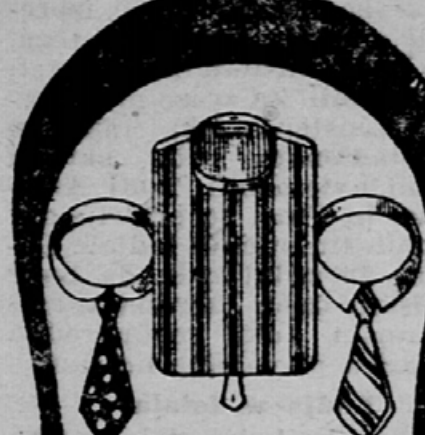
BANICA sprejema noseče. Nasveti,
zdravljenje, tajnost. Hladis, Madonna
10, II. 1440

AVTORIZIRANA sprejema noseče.
Govori slovensko. Slavec, via Giulia 29.
1440

Razprodaja z novimi popusti.
Dobitke damo rajši odjema-
cem, kakor špekulantom

Paletots od L. 120 naprej
Jope " " 95 "
Obleke " " 105 "
Primerjajte cene v oknih
naše prodajalne.

Via Sette fontane 12
in prepičati se bode.

SRAJCE
CRETONNE
ZEFIR
POPELINE-OVRATNIKI
SERPE
PODVEZE
NARAMNICE
MANUFATTURA
PAULATTO
TRST
VIA DANTE 10 - VIA MAZZINI 32

Pubb. TYTAN - Trieste.

ZLATARNA Albert Povh
Trst, Via Mazzini 46
Kupuje zlato, srebro in krone. Popravlja
in prodaja zlatarstvo. — Cene zmerns.

Slamorenzice Mayfarth

8, 10 in 12 col, z verigo (tudi na obroke). — Noži za vsakovrstne
slamorenzice po vzorcu. — Pasti »GRELL« za kune in lisce. —
Lutzeve peči. — Amerikanske žage »Renscheldt«, ameriški apa-
rati za brušenje žag. — Železnine.

M. KRIŽE — POSTOJNA. (1111)

Purich & Co. - Trst
Elektromehanična dobava
Via S. Anastasio 12 Telefon 8-29
Električni prevodniki. Cavi za
izloziranje elektrike. Električne
žarnice. Kristali za elek-
triko. Likalniki. Potrebščine
preciznosti za mehanike.
Zahtevajte cenike!! (1212)

G. TEMIL
Odkovana tvrdka
GORICA - Via G. Carducci št. 6
Dilavarnica. - Delavnica.
Toaletni predmeti najboljših tova-
ren. Bogata zaloga nožev, skarij,
brivnih britev in žepnih svetilk.
Brusarnica in nožarnica.
POZOR!! Za izvršena dela jamči.

FERRO CHINA PIGATTI
Okrepčevalno sredstvo, predpisano od zdravniških avtoritet proti
MALOKRVNOSTI, BLEDICI in za OKREVANJE
LEKARNA ZANETTI - TRST - Via Mazzini

Acqua dell' Alabarda
ki vsebuje kinin, ki je najboljši
sredstvo proti izpadanju lasi.
Lekarna Castellanovich
Lastnik F. Bolaffio
Trst - Via del Giuliani 42 (Sv. Jakob)
V Gortici: Fiegel, Via Carducci št. 9

Acqua dell' Alabarda
ki vsebuje kinin, ki je najboljši
sredstvo proti izpadanju lasi.
Lekarna Castellanovich
Lastnik F. Bolaffio
Trst - Via del Giuliani 42 (Sv. Jakob)
V Gortici: Fiegel, Via Carducci št. 9

PODLISTEK

Črni lovec

Zgodovinski roman iz kanadske
prošlosti (51)

Spisal James Oliver Curwood
Prevel France Magajna.

Nekoliko trenutkov je stal Da-
vid kakor kip. Nato se je njegova
roka mehnično dvignila in rahlo
potrkala na hrastovo šipo vrat.
Zopet je potrkal. Potrkal je v tret-
je. Se le na četrto je slišal odziv, ki
je bil le pridružno plakanje.

Rahlo je odprl vrata in rahlo jih
je potiskal pred seboj dokler ni
imel glave in pleč v sobi. Dve sve-
či sta razsvetljevali slednjo. Rav-
no pred njim je stala postelja s
snežnobelim pregrinjalom in svi-
lenim baldahinom. Zlato razpelo,

pred katerim je Angelika vsak dan
klečala in molila, je stalo poleg.

Potem je zagledal velik naslo-
njač, pokrit s skratlato rdečim kra-
ljeviskim zametom. Bil je ta fotelj
tako prostora, da bi z lahkoto
objel med svojima zakroženima
stranicama Angeliko in Anico
hkratu. Pred njim na tleh je ležala
Anica in skrivala obličje v nje-
govem sedcu.

Plakala je. Njeno malo telesce
se je krčevito stresalo, da je David
v svoji bolesti skoro glasno zastok-
kal. Lase je imela razpletene in
igle so ležale rastresene okoli nje
po tleh.

Iz te zmede, ko je David vstopil,
je prišel droben patetičen glas:
»Ali je prišel, Angelika?«
»Ni Angelika,« je rekel David
ponižno, »sem — jaz.«
V trenutku je bila na nogah.
Kakor prelepa, sridita mala furija
je stala ob velikem rdečem naslo-
njaču!

»Ti!« je zaklicala. »Ti — tukaj!
V Angeliki nisi spalnic! Kako se
drzneš, ti, David Rock?«

»Angelika me je poslala,« je za-
mumljal David, kateremu se je v
možganih vse krožilo.

»Tega ne verujem,« je vzklikala
Anica. »Angelika bi ne onečastila
te sobe — s takimi!«
Iz skrajnega obupa se je končno
porodil v Davidu pogum.

»Zal mi je, Anica,« je rekel. »Zal,
da se je to zgodilo. Zal mi je, da
sem prišel v Quebec. Zal mi je, da
sem videl tebe in Bigota in Nanci-
ko in da sem ti povzročil tako za-
lost!«

»Zalost?« mu je segala v besede
Anica in vrgla z divjim sunkom
lase nazaj. »Ali misliš ti, David
Rock, da mi moreš streti srce? Ali
da ga moreš vsaj raniti zdaj, ko
vem, kaj si? Oh ne, gospod, nisem
razjuna. Ne, ne; vsaj ne tako ka-
kor ti misliš!«
Približala se mu je za korak.

»Kar me boli, je ponižanje,« je
reklala sridito. »Ponižanje, ko vem,
da je Nancika Lotbinière storila
kar mi je obljubila storiti, čeprav
me je tedaj znala prepričati, da je
pokazala, kako po čeni si, navzlic
vsemu, kar sem si mislila o tebi.
Toda ponižanje. To me bo poglavo
v blaznost! Kaj bo rekel Bigot?
Kaj bodo rekli vsi? Oh, sovražim
jo! In sovražim tudi tebe in nočem
te videti nikoli več!«

Tedaj, ko se je Davidov svet po-
diral in mu padal kakor ruševine
pred noge, se je dogodila neka pre-
senetljiva stvar.

Anica je planila proti njemu.
Slep je čakal svoje pogube in
vzklik, ki je izražal vso njegovo
žalost, se mu je iztrgal iz ust.

Toda izproženi roki ga nista u-
darili nego sta se oklenili njegove-
ga vratu. Lepa glavica se je naslo-
nila na njegove prsi. Objemajoči
roki sta se krčevito stiskali, Anica

je pa plakala in jokala, kakor da
je njeno srce strto za vedno.

»David, David, odpusti mi,« je
slišal v neskončnem osupanju.
»Oh, saj te ne sovražim, ne, net
Ljubim te — Moje srce je, ki me boli,
in prav nič mi ni mar, kaj ljudje
mislijo ali rečejo ali storijo — da
imam tebe! Toda — David —
drugi — če imaš rad Nanciko Lot-
binière!«

Kakor mogočen val, o kakršnem
se ni sanjal, je tok besed začel iz-
virati iz Davidovih ust. Kaj je re-
kel, ni posneje več vedel. Spomi-
njal se ni več stavka niti besede.
Obraz je pritiskal k Anicinemu,
močne roke so prižemale deklico
k sebi, duša njegova se je pa nepri-
čakovano dvignila iz teme obupa
in splavala v višino raja. Odkladal
je breme svojega srca toliko časa,
da je zopet zazarela modrina in
sreča v očeh, ki so se skrivale na
njegovih prsih. Poljubljaj jo je,

skoro plakal je ž njo in ji skušal
pojasniti. Pravil ji je o svojih mi-
slih, ki so ga obale tedaj, ko jo je
videl v družbi Bigota, o grenkosti,
ki jo je občutil vse do tedaj, ko je
brez obotavljanja poljubil Nanci-
ko Lotbinière. Takrat, na tej točki,
ga je Anica poljubila in pritiskala
svoje ustnice tako tesno na njego-
ve, da je zavladala v sobi popolna
tišina. Tedaj je dospela Angelika
in je potrkala na vrata.

V tej tišini je zvenel njen glas
skoro strog. Naznanjala je, da bo

postava izvira že iz srednjega veka. «Vse poroke se morajo izvršiti čez dan, kajti onim, ki imajo poštene in častne namene, se ni treba bati solnčne svetlobe», tako se je glasila postava in določilo se je, da se morajo vršiti vse poroke od 8. do 12. ure. Leta 1886. se je izpremenila ta postava v toliko, da se je raztegnil čas do 3. ure popoldan. Do tretje ure se smejo torej sklepiti zakoni, le par minut zamude, pa je zakon neveljaven. Ker je pa ta postava za sedanjo moderno dobo le preveč starokopitna, se sedaj zahteva, naj se ta ostanek srednjega veka popolnoma odpravi. V koliko bo imelo to gibanje uspeha, je težko reči, kajti Angleži so, kakor znano, zelo konservativni in se drže z vso vztrajnostjo starih postav in navad.

Sleparije z odškodninami

Te dneve so prišli v Chicagu (Zedinjene države) na sled družbi, koje delovanje se je raztezalo na devet večjih mest in ki je sleparila z odškodninami za bolecine. Nenadoma, da navedemo en slučaj takih sleparij, je padla elegantna dama pred avtomobilom in obležala s polomljenim dežnikom vzdihovaje in v objokanu v jarku. Šofer je trdil, da gospe ni podrl na tla. Ko je prišel policaj v bližino, sta takoj dva gospoda, izmed zraven stojičih izjavila, da sta bila priči dogodku in da je šofer zakrivil nezgodo. V avtomobilu je sedel kak bogatin, ki mu je bil ta dogodek zelo nevšeč. Rajši kakor imeti opravila s sodnijo, se je pobotal z odvornikom poškodovane gospe, ki pa ni hotela nikoli, da bi jo prepegljali v bolnišnico, marveč se je vedno zdravila doma. Zdravnik je dal gospe potrebno izpričevalo, če je vendar le prišlo do tožbe, ki jo je toženec, lastnik avtomobila, vedno izgubil. Umevno, ker so bili gospa, zdravnik in obe priči domenjeni in so večkrat uprizorili take nezgode, samo da so prišli do odškodnine, ki so znašale tudi do 50.000 dolarjev. Družba v Chicagu je priznala, da je v zadnjem mesecu prisluzila na ta način 250.000 dolarjev. Amerikanske zavarovalnice so plačale v letu 1926. nič manj ko 51 milijonov dolarjev za avtomobilne nezgode in trde da je najmanj 25 odstotkov te vsote prišlo v roke takim sleparjem.

Zgodovinski grad v plamenih

Požar, čigar vzroki so še nepojasnjeni, je uničil veličastni in zgodovinski grad Seymiev v Fayet-le-Chateau-u na Francoskem. Grad je bil sezidan v začetku 17. stoletja. Zidati ga je dal grof Jean de Leymiev. Škoda je neprecenljiva, ker so zgorle dragocene zbirke, znamenite podobe najslavnejših slikarjev tedanje dobe, in neprekosljive rezbarije.

Nesreča španskega bikoborca

Bikoborilec Juan Belmonte je bil pri zadnji bikoborbi v Barceloni v navzočnosti kraljice in njenih hčera težko ranjen. Razjarjen bik ga je pritisnil z rogmi in glavo ob plot. Belmonte je bil najbolje plačan bikoborec. Pravkar je podpisal pogodbo za osem bikoborb v Meksiku, ki naj bi mu prinesle skoraj pol milijona lir. Belmonte se je že večkrat hotel umakniti v zasebno življenje, toda vedno so ga bili prijatelji in občudovalci zvalili zopet na bojišče. Bikoborba v Barceloni bi bila kot zadnji njegov nastop v Evropi, a usoda je hotela, da je bila ta najbrž sploh zadnji njegov nastop.

Ozdravljena

V Bratislavi se je dogodil neverjetni slučaj, da se je začela gospa, ki jo je bil podrl avtomobil na tla, nenadoma smejeti in hotela na vsak način objeti šoferja, čigar avtomobil je povzročil njen padec. Ljudje so se zbirali okrog avtomobila in bili prepričani, da se je bilo ženski pri padcu zmešalo. Toda gospa sama je takoj pojasnila zadevo. Pred enajstimi leti je popolnoma oslepela in sedaj radi strahu in radi padca zopet dobila vid. Strokovnjaki na čeških vseučiliščih se bavijo s to zadevo.

Plavajoči hoteli

Kakor je znano, se bodo vršile v zadnjih dneh meseca julija prihodnje leto olimpske tekme v Amsterdamu. Pričakuje se, da se udeležijo teh olimpskih tekem ogromno število ljudi iz vseh krajev sveta. Že sedaj se sestavljajo družbe, ki bodo skrbale za parnike, s katerimi se pripeljejo udeleženci v Amsterdam in na katerih bodo bivali ves čas olimpskih tekem. Parniki se bodo tako rekoč izpremenili v hotele, to pa radi tega, da se bodo amsterdamski hoteli razbremenili. Za zvezo med parniki v amsterdamski luki in med stadionom bodo skrbeli posebni avtomobili. Tudi Amerikanci in Finci se pripeljejo v posebnih turističnih ladjah. Lahko se že sedaj trdi, da bo v olimpskih dneh zbrana v amsterdamski luki mednarodna mornarica plavajočih hotelov.

Ladja za letala

Velikanska ladja, določena za prevoz letal, se je te dneve priključila ameriškanski mornarici. Že pred sedmimi leti t. j. leta 1920. se je ta ladja z imenom «Saratoga» začela graditi in komaj sedaj se je gradnja končala. Ladja, ki jo bo gonila električna sila, bo prevažala tri in osemdeset letal in bo štela 1365 moštva, v katerem številu pa niso vštete osebe za oskrbo letal, ki jih bo 450.

Smrt Joana Sobieskega

Iz Los Angelesa v Kaliforniji (Zedinjene države Severne Amerike) prihaja vest, da je tam umrl polkovnik Joan Sobieski, potomec poljskega kralja Ivana III. Za časa amerikanske civilne vojne je bil tajni agent predsednika Lincolna. Nato je stopil v službo generala Juarez, predsednika meksikanske republike, ki je bil prav tedaj v boju s cesarjem Maksimilijanom, bratom predzadnjega avstrijskega cesarja Franca Jozeфа. Sobieski je vodil četo, ki je ustrelila cesarja Maksimiliana v Queretaru.

Neustrašen lovec iz afriških divjin

V Marburgu na Nemškem se je pripravljali slavni afriški raziskovalec in neustrašni lovec vsakovrstnih divjih zverj, Friderik Schomburg na predavanje: «Ljudje in zveri v devškem pragozdu». Že je stal na odru, občinstvo se je bilo že polnoštevilo zbralo v dvorani, ko prisopiha do odra ženska, divjeježno je zrla nekaj časa predavatelja, in ga začela kmalu nato oštevati in obkladati s priimki. Bila je namreč to njegov bivša žena, s katero se je bil pred kratkim časom ločil. In zgodilo se je, da je lovec, ki je v divjem afriškem pragozdu zrl večkrat zverem in smrtnim nevarnostim v oči neustrašeno in pogumno, zbežal pred svojo pihajočo ženo, zapustil dvorano in se skril v hotelu. A tudi tja je prišla žena, prilepila mu celo par zausnic, in ga zasledovala, ko ji je zbežal na ulico, po mestu, dokler ji ni na meji mesta izginil v grmovje. Listi pravijo, da se vrne raziskovalec in lovec divjih zverj v pragozdove, kjer ne bo imel takih sitnosti in neprilik, kakršnih je imel toliko v Marburgu na Nemškem.

Loterijske številke

Izžrebane 19. novembra 1927.:

BARI	74	64	85	22	89
FIRENZE	11	13	61	12	10
MILANO	1	32	8	13	77
NAPOLI	16	8	44	15	63
PALERMO	46	13	11	45	55
ROMA	34	85	55	7	40
TORINO	20	8	19	85	26
VENEZIA	36	56	75	31	17

Naročajte in širite „EDINOST“

Zobozdravniški ambulatorij

Trst, Via Settefontane 6

od 9-13 in od 15-20

ob nedeljah in praznikih od 10-12.

Deželani dobijo popust

za potne stroške.

Ljudske cene. 1000 Ljudske cene.

Olajšano plačevanje.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA

Glavnica in rezerva Dinarjev 60.000.000.-
Telefon 5-18, 22-98

PODRUŽNICA V TRSTU
CENTRALA V LJUBLJANI

Glavnica in rezerva Dinarjev 60.000.000.-
Telefon 5-18, 22-98

Obrestuje vloge na vložnih knjižicah po 4½%, na tekočih računih po 5%, vezane vloge po dogovoru. - Prejema DINARJE na tekoči račun in jih obrestuje po dogovoru. Izvršuje vse v bančno stroko spadajoče posle.

Podružnice:

GORICA, Brežice, Celje, Črnomelj, Kranj, Logatec, Maribor, Metković, Novi Sad.

Najprikladnejša zveza z Jugoslavijo

Blagajna je odprta od 9½-12½ in od 14½-16

Podružnice:

Novo mesto, Prevalje, Ptuj, Rakek, Sarajevo, Slovenjgradec, Split. - Sezonska ekspozitura: Rogaska Slatina.

DAVIDE CAVALIERO

Trst - Corso Garibaldi št. 5
(prej Barrera vecchia)

Prodajalna izgotovljenih oblek, paletots, površnikov gabardines in covercoats z velblodjo podvlako, dežnih plaščev za moške, dečke in otroke.

Velika izbira blaga za moške obleke.

Specijaliteta črnih in modrih oblek.
LASTNA KROJAČNICA.

Nizke cene. Resna postrežba.

Govori se slovensko.

Oscar Canarutto

zlatar in urar
Trst, Via Matteo R. Imbriani št. 13.
Kupuje, prodaja, zamenjuje vrednostne predmete (968)

Sprejema naročila in popravila.

Giovanni Sferza & C.

Trst, Via Coroneo št. 5

Zaloga peči, štedilnikov, majoličnih in keramičnih plošč, pečic iz litega železa in cevi. (1125)

Prodajalna z usnjem

In čevljarstvom potrebščinami

P. Rehar

Trst, Via Scalinata 3

SANTE BUSOLINI - GORICA

Apnenice v Solkanu. - Uprava v Gorici, Via G. Caprin št. 5, tel. št. 314.

Apnenice, ki delujejo noč in dan, se nahajajo ob cesti, ki pelje iz Solkana v Plave. Njihovo apno je mastno, kakor izhaja iz analize goriskega kmetijske kemičnega poskuševališča od 13. aprila 1926, št. 701, in vsebuje skoraj sam kalcijev oksid (96,50%). Apno je provrstno, čisto, dobro kuhano, se da hraniti in pripravno za katerokoli rabo. Prodaja se tudi ostanek (spurgo), ki je dober za zidove in kot gnojilo. Pri cenah je konkurenca izključena.

A. CRISMANCICH

Via Solitario 16

Najboljše cene v Trstu.

Žganje L 12.-
Marsala 5-20
Vermouth 5-20
Strup po L 8.- kg 10.-
vino, likerji in spirit
na izbero. (994)

E. PECENCO

Trst, Via Mada vecchia 3

za magistratom

Stroji za šivanje, vezanje in pletenje, za dom in vsako obrtnijo. Potrebščine.

1190. Brezplačen pouk v voznaju

TRGOVSKO OBRTNA ZADRUGA V TRSTU

registrovana zadruga z neomejenim jamstvom

Via Milano 20, pritičje (vogal XXX ottobre) - Tel. 16-04

Obrestuje hranilne vloge po 5%.

Velje vloge, vezane na odpoved, po dogovoru.

Davek na obresti plačuje zavod sam.

Izvršuje nakazila pod ugodnimi pogoji za Jugoslavijo in ostale inozemske trge.

Trgovcem in obrtnikom otvarja tekoče čekovne račune

Sprejema tudi vloge na tekoči račun v DINARJIH ter jih obrestuje najugodnejše. - Daje posojila na menično poroštvo in zastavo vrednostnih papirjev ali dragocenosti. Eskomptira trgovske efekte

Uradne ure od 9-12½, dop. in od 2½-4 pop.

Bombaževine

LAWN-TENNIS

FUŠTAJN

FLANELE

PIQUET

MANUFAKTURE

PAULATTO

TRST

VIA DANTE 10 - VIA MAZZINI 32

Publ. TYTAN - Trieste.

Najvišje cene plačujem za

KOŽE

kun, zlatice, lisic, dihurjev, vider, jazbecov, mačk, veveric, krivov, divjih in do- mačih zajcev itd. itd. pošiljajte po pošti.

Sprejemajo se

D. Windspach - T

Via Cesare Battisti 10, II. nad., vrata 16

Telefon int. 36-65.

MANUFAKTURNA TRGOVINA

ROMEO CIPRIANI

TRST, PIAZZA GOLDONI 12

nudi svojim odjemalcem blago prve vrste po najnižjih cenah

Najbogatejša in najpopolnejša zaloga volnenih, kosmatih maj za moške, ženske in otroke

Kosmate maje, moške	od L 6.- naprej
Polvolnene	12.-
Volnene	18.-
Mornarske, originalne, I. izbora	35.-
„ II.	20.-
Sportne, bombažaste, volnene, v vseh barvah	8.-
Moderci, bombažasti	4.-
„ volneni	9.-
Maje z rokavi ali brez teh	16.-
Maje „Jäger“ bele	22.-
Culottes, bombažasti, svileni in volneni	8.-
Spodnje hlače	10.-

Posebne debele maje, kosmate maje „sky“ Pull'ower, nacionalni in angleški, golenice, combinè, svileni ali volneni gilets za moške in ženske, Lenci za moške, ženske in otroke i. t. d. i. t. d.

Velikanska izbira volnenega, svilenega in bombažastega blaga

Fuštanj, fantazija	od L 1-90 naprej
„ kosmat, double face	5-80
Sukno „Excelsior“ 100 cm.	12-50
„ volneno za obleke	11-50
Blago za plašče, fantazija, pristna volna	18.-
„ zadnja moda	36.-
Sukno 130 cm. za obleke	15.-
Blago, volneno 140 cm.	27.-

Damaskirane in svilene podvlake (od L 9.- naprej), Sfolgorant, Crêp de chine, Crêp marocaine (od L 15.- naprej, Crêp Georgette, svileno platno, foulard i. t. d.

Najbogatejša in najpopolnejša izbira blaga za plašče in paletots, katerega dobivamo od najboljših nacionalnih in inozemskih tovarn.

Bogata izbira nogavic za moške, ženske in otroke

NOGAVICE

Ženske nogavice	L 2-50
„ posebne s šivom	3-90
„ iz sukanca	6.-
„ svilene	5-80
„ škotske	7-50
„ „ fine	9.-
„ superior I	12.-
„ volnene, barvane in črne.	

Otroške nogavice, kratke, volnene, dolge, barvane, najfinije.

Moške nogavice	L 1-35
„ fantazija	2-30
„ fine	3-90
„ iz sukanca	4-50
„ najfinije	6-50
„ iz sukanca škotske I	7-50
„ volnene, fantazija	8-50
„ Galoške, Galoške volnene.	

V naši prodajalni dobite popolno izbero slovitih izdelkov tkalnice BRUNNER. Prodaja se vrši po izredno nizkih cenah, ki predstavljajo za kupca pravi prihranek.

Prešite odeje, zavese, stores, posteljna pogrinjala, trliž, blago za moške srajce, ovratniki, ovratnice, naramnice, kožuhovine za okraske, zaponke, gumbi, čipke i. t. d.

Velikanska izbira volnenih in prešitih odev po tovarniških cenah.

Izredna prilika. Najzmernejše cene.

Primerjajte cene! Oglejte si okna!

Govori se slovensko.